

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET SANDRA JANKOVIĆ PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 38478/05)

PRESUDA

STRASBOURG

5. ožujka 2009.

Ova će presuda postati konačnom pod okolnostima utvrđenim u članku 44. stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Janković protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

Christos Rozakis, *predsjednik*,

Nina Vajić,

Anatoly Kovler,

Khanlar Hajiyev,

Dean Spielmann,

Sverre Erik Jebens,

Giorgio Malinverni, *suci*,

i Søren Nielsen, *tajnik Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 12. veljače 2009. godine,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 38478/05) protiv Republike Hrvatske što ga je 18. rujna 2005. godine hrvatska državljanka, gđa Sandra Janković ("podnositeljica zahtjeva") podnijela Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Konvencija").
2. Podnositeljicu zahtjeva, kojoj je odobrena pravna pomoć, zastupala je gđa I. Bojić, odvjetnica iz Zagreba. Hrvatsku vladu ("Vlada") zastupala je njena zastupnica gđa Š. Stažnik.
3. Podnositeljica zahtjeva navodi da ju država nije zaštitila od čina nasilja, te da je građanski postupak koji je ona pokrenula prekršio zahtjev razumnoga roka.
4. Dana 24. siječnja 2008. godine Sud je utvrdio da je zahtjev djelomično dopušten i odlučio Vladu obavijestiti o prigovorima podnositeljice zahtjeva na temelju članaka 3. i 8. Konvencije koji se odnose na navodno nepostojanje zaštite od čina nasilja, kako i o njenom prigovoru na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije o duljini građanskoga postupka koji je ona pokrenula. Isto je tako odlučio istovremeno ispitati dopuštenost i osnovanost zahtjeva (članak 29. stavak 3.).

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

5. Podnositeljica zahtjeva rođena je 1964. godine i živi u Splitu. Nezaposlena je i ne prima plaću.

A. Građanski postupak koji je pokrenula podnositeljica zahtjeva

6. Podnositeljica zahtjeva je od listopada 1996. godine bila u posjedu sobe i zajedničkih dijelova stana u privatnom vlasništvu u Splitu, zajedno s drugim stanarima. Dana 2. kolovoza 1999. godine podnositeljica zahtjeva je otkrila da je promijenjena brava na ulaznim vratima stana i da su iz stana uklonjene njene stvari. Podnositeljica zahtjeva je pozvala policiju, koja je sastavila izvješće. Dana 3. kolovoza 1999. godine podnositeljica zahtjeva je podnijela građansku tužbu Općinskom sudu u Splitu protiv dvije osobe, M.P. i I.P., tražeći zaštitu od smetanja njenoga posjeda sobe i zajedničkih dijelova stana.

7. Nakon što je prvostupanjska presuda zbog izostanka od 16. rujna 1999. godine ukinuta na ročištu održanom 9. studenoga 1999. godine pred Općinskim sudom u Splitu, daljnja ročišta održana su 21. prosinca 1999. godine, 22. veljače, 28. ožujka, 3. svibnja i 7. lipnja 2000. godine, kad je donesena nova presuda kojom se usvaja zahtjev podnositeljice zahtjeva. Međutim, nju je 17. kolovoza 2000. godine ukinuo Županijski sud u Splitu, te je predmet vraćen na ponovljeni postupak Općinskome sudu.
8. Općinski sud je u novome postupku održao ročišta 7. lipnja, 5. rujna i 22. studenog 2001. godine te 22. siječnja, 26. veljače, 3. travnja i 14. svibnja 2002. godine. Ovoga drugoga datuma donesena je presuda kojom je naloženo da podnositeljici zahtjeva bude vraćen posjed stana o kojemu je riječ. Žalba koju su nakon toga podnijeli tuženici utvrđena je nedopuštenom odlukom Općinskog suda u Splitu, donesenom 24. svibnja 2002. godine, koju je potvrdio Županijski sud u Splitu 7. ožujka 2003. godine.
9. Budući da tuženici u građanskom postupku nisu postupili po presudi od 14. svibnja 2002. godine, podnositeljica zahtjeva se žalila Općinskom sudu u Splitu 31. ožujka 2003. godine, tražeći donošenje rješenja o ovrsi. To je rješenje doneseno 10. travnja 2003. godine. Tuženici su uložili žalbu. Provođenje rješenja o ovrsi zakazano je za 5. lipnja 2003. godine. Ono je propisno obavljeno. Međutim, 6. lipnja 2003. godine podnositeljica zahtjeva izbačena je iz stana (vidi stavak 13. ove presude). Stoga je 2. srpnja 2003. godine zatražila od Općinskog suda u Splitu da nastavi ovršni postupak.
10. Dana 26. kolovoza 2004. godine Županijski sud u Splitu usvojio je žalbu tuženika, ukinuo rješenje o ovrsi od 10. travnja 2003. godine i vratio predmet na ponovljeni postupak Općinskome sudu u Splitu. Ovaj je 18. ožujka 2005. godine pozvao podnositeljicu zahtjeva da izmijeni svoj zahtjev. Podnositeljica zahtjeva dostavila je izmijenjeni zahtjev 26. travnja 2005. godine. Dana 29. ožujka 2007. godine Općinski sud je ponovno pozvao podnositeljicu zahtjeva da izmijeni svoj zahtjev. Podnositeljica zahtjeva dostavila je izmijenjeni zahtjev 13. travnja 2007. godine. Dana 24. travnja 2007. godine Općinski sud je pozvao podnositeljicu zahtjeva da svoj zahtjev ispravi u roku od osam dana. Dana 8. siječnja 2008. godine Općinski sud u Splitu odbio je zahtjev podnositeljice zahtjeva za nastavkom ovrhe.

B. Pravni lijekovi koje je iskoristila podnositeljica zahtjeva u odnosu na duljinu postupka

11. Dana 9. kolovoza 2002. godine podnositeljica zahtjeva je podnijela ustavnu tužbu Ustavnome sudu Republike Hrvatske radi duljine naprijed opisanoga građanskog postupka. U odluci od 18. ožujka 2005. godine Ustavni je sud odbio ustavnu tužbu kao neosnovanu, nalazeći da je postupak dovršen u razumnome roku.
12. Dana 10. travnja 2007. godine podnositeljica zahtjeva podnijela je prigovor zbog duljine ovršnoga postupka Županijskome sudu u Splitu. Dana 31. ožujka 2008. godine Županijski sud je usvojio je zahtjev, utvrdio povredu prava podnositeljice zahtjeva na suđenje u razumnome roku i dosudio joj 5.000 hrvatskih kuna (HRK) kao naknadu, te naložio Općinskome sudu da dovrši ovršni postupak u roku od tri mjeseca, iako je u stvari taj postupak dovršen odlukom Općinskoga suda u Splitu od 8. siječnja 2008. godine. Županijski sud je ispitao duljinu ovršnoga postupka u odnosu na razdoblje od 31. ožujka 2003. do 31. ožujka 2008. godine.

C. Prekršajni postupak

13. Dana 6. lipnja 2003. godine, dan nakon što je podnositeljica zahtjeva ponovno stupila u posjed stana o kojemu je riječ, po njenom dolasku pred stan napale su je tri osobe, dvije žene i jedan muškarac. Tijekom incidenta od 6. lipnja 2003. godine pozvana je policija koja je došla na lice mjesta. Razgovarali su s podnositeljicom zahtjeva i sastavili izvješće. Mjerodavni dio izvješća glasi kako slijedi:
- “[Podnositeljica zahtjeva] je izjavila da je oko 8 sati navečer, kad je pokušala ući u stan, bila verbalno i fizički napadnuta od strane tri pojedinca ...Napadači su je povukli za kosu, ruke i odjeću i bacili je niz stepenice s prvoga kata. Također su je vrijeđali vičući prostote...Nadalje izjavljuje da su joj zaprijetili da će je ubiti ako se vrati.
- ...
- Na Sandrinoj desnoj ruci bile su vidljive modrice i kontuzije, a košulja joj je straga bila poderana. Nakon razgovora je zatražila medicinsku pomoć.
- ...”
14. Dana 10. lipnja 2003. godine policija je podnijela prijavu Prekršajnom sudu u Splitu protiv tri pojedinca, uključujući J.M., zbog remećenja javnog reda i mira, navodeći da su fizički napali podnositeljicu zahtjeva, udarali je po cijelome tijelu, vukli je za kosu i gurnuli je niz stepenice, cijelo joj vrijeme dovikujući prostote. Prvo ročište u postupku održano je 4. veljače 2005. godine.
15. U odluci od 11. svibnja 2005. godine Prekršajni sud u Splitu utvrdio je sva tri okrivljenika krivima za napad na podnositeljicu zahtjeva uz pogrdne izraze te ih osudio na novčanu kaznu u iznosu od 375 HRK. Glede navoda o fizičkom napadu na podnositeljicu zahtjeva utvrđeno je da su dokazi u tom pogledu nedostatni.
16. Međutim, ova odluka nije postala pravomoćna, jer je podnositeljica zahtjeva uložila žalbu, prigovorivši da Prekršajni sud nije odlučio o njenim navodima o fizičkom napadu. Dana 8. lipnja 2005. godine isti prekršajni sud obustavio je postupak zbog toga što je u međuvremenu nastupila zastara kaznenog gonjenja u odnosu na djela koja su se okrivljenicima stavljala na teret. Podnositeljica zahtjeva je uložila žalbu. Dana 12. veljače 2007. godine Visoki prekršajni sud odbio je obje žalbe koje je uložila podnositeljica zahtjeva.

D. Kazneni postupak koji je pokrenula podnositeljica zahtjeva

17. U podrobnoj kaznenoj prijavi od 2. listopada 2003. godine podnesenoj protiv sedam pojedinaca Općinskom državnom odvjetništvu u Splitu podnositeljica zahtjeva je, *inter alia*, navela da su 6. lipnja 2003. godine oko 8 sati navečer tri osobe, J.M., N.M. i J.M.L. izašle iz stana, vičući na nju i spriječile je da uđe u stan. Napali su je fizički, vrijeđali je i prijetili joj, govoreći joj da se više ne vraća, jer će inače nestati i da „će je se riješiti“. Podnositeljica zahtjeva je dostavila i medicinske dokaze iz kojih je vidljivo da je zadobila udarce u lakat i trtičnu kost.
18. Odlukom od 11. studenog 2003. godine Državno odvjetništvo odlučilo je ne otvoriti službenu istragu zbog toga što je dotična radnja kvalificirana kao kazneno djelo nanošenja lake tjelesne povrede, te kazneno gonjenje za to djelo treba poduzeti privatno žrtva. U odluci se, *inter alia*, kaže:
- „U svojim kaznenim prijavama [podnositeljica zahtjeva] navodi da su je 6. lipnja 2003. godine u oko 8 sati na večer pred njenim stanom u Splitu.....osumnjičenici verbalno napali i uvrijedili je, udarali je rukama i nogama po cijelom tijelu, povukli je za kosu i gurnuli je niz stepenice, a da joj je J.M. također zaprijetio da se više ne vraća u stan ili da će inače nestati.

....“

- Podnositeljici je također dana uputa da postupi u skladu s tim, te da u roku od osam dana podnese istražni zahtjev.
19. Podnositeljica zahtjeva je dana 3. prosinca 2003. godine postupila po navedenoj uputi i dostavila zahtjev istražnom sucu Županijskog suda u Splitu tražeći pokretanje istrage u svezi s navedenim događajem. Zatražila je istragu u odnosu na sedam osoba, uključujući J.M., N.M. i J.M.L., davši popis njihovih imena i adresa. Nastavila je podrobno opisavši dotični događaj, konkretno navodeći radnje koje su izvela njena tri napadača. Sastavila je popis dokaza u potporu svojih navoda, uključujući medicinsku dokumentaciju o povredama koje je pretrpjela kao i policijsko izvješće izdano 6. lipnja 2003. godine. Nadalje je navela da su te radnje predstavljale, *inter alia*, kazneno djelo prijetnje iz članka 129. Kaznenog zakona i kazneno djelo nasilničkog ponašanja iz članka 331. istoga Zakona. Svoje je navode specificirala u odnosu na sve tri osobe o kojima se radi.
 20. Dana 5. siječnja 2005. godine Općinski sud je pozvao podnositeljicu zahtjeva da izmijeni svoj zahtjev u roku od osam dana, tako da unese opis djela, pravnu klasifikaciju djela i okolnosti iz kojih se vidi da postoji osnovana sumnja da su pojedinci o kojima se radi počinili kaznena djela, kao i dokaze koji podupiru njene navode. Dana 26. siječnja 2005. godine podnositeljica zahtjeva dostavila je izmijenjeni zahtjev, ponavljajući u biti iste navode kao i u svom prvotnom zahtjevu. Svojim je daljnjim podnescima od 30. svibnja 2005. godine podnositeljica zahtjeva dostavila neke dokumente iz prekršajnog postupka.
 21. Dana 19. rujna 2005. godine istražni sudac Županijskog suda u Splitu utvrdio je da je istražni zahtjev oštećene kao tužiteljice nedopušten. Mjerodavni dio ove odluke glasi:

“Oštećena kao tužitelj ovome je sudu podnijela istražni zahtjev u odnosu na J.M. i druge ...

Na temelju članka 71., stavka 3. Zakona o kaznenom postupku, ovaj je sud pozvao oštećenu kao tužiteljicu dana 5. siječnja 2005. godine, i još jednom usmeno, da izmijeni svoj zahtjev te ju je upozorio da će, ako ne postupi po uputi u zadanom roku, biti utvrđeno da je njen zahtjev nedopušten. Oštećena kao tužiteljica odgovorila je na oba poziva, ali nije izmijenila svoj istražni zahtjev u skladu s uputom suda. Sud smatra da je podnesak oštećene nerazumljiv i nepotpun. Stoga treba utvrditi da je nedopušten na temelju članka 71., stavka 3. Zakona o kaznenom postupku.“
 22. Podnositeljica zahtjeva je dana 16. siječnja 2006. godine uložila žalbu protiv navedene odluke Županijskog suda u Splitu. Tvrdila je da je u potpunosti postupila po uputama koje su joj dane u pismu suda od 5. siječnja 2005. godine, izmijenivši svoj prvotni istražni zahtjev tako da je sadržavao sve potrebne informacije. Dana 9. veljače 2006. godine Županijski sud u Splitu odbio je žalbu podnositeljice zahtjeva utvrdivši „da su podnesci koje je dostavila oštećena kao tužiteljica nerazumljivi i nepotpuni.“ Podnositeljica zahtjeva uložila je daljnju žalbu protiv te odluke.
 23. Dana 23. travnja 2007. godine podnositeljica zahtjeva je uputila prigovor Vrhovnome sudu Republike Hrvatske zbog duljine kaznenog postupka. Dana 20. rujna 2007. godine prigovor podnositeljice zahtjeva je odbačen, te joj je dana uputa da takav prigovor uputi Ustavnom sudu. Dana 21. studenog podnositeljica zahtjeva je podnijela ustavnu tužbu zbog duljine postupka Ustavnom sudu, pred kojim je postupak po toj ustavnoj tužbi još u tijeku.
 24. Dana 17. lipnja 2008. godine Županijski sud u Splitu utvrdio je da je žalba podnositeljice zahtjeva nedopuštena. Dana 23. lipnja 2008. godine podnositeljica zahtjeva uložila je novu žalbu, po kojoj je postupak još uvijek u tijeku.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

25. Mjerodavni dijelovi Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 110/1997) glase kako slijedi:

Članak 8.

(1) Kazneni postupak za kaznena djela pokreće Državno odvjetništvo u interesu Republike Hrvatske i svih njezinih građana.

(2) Iznimno za određena kaznena djela može se zakonom propisati da se kazneni postupak pokreće privatnom tužbom ili da Državno odvjetništvo pokreće kazneni postupak povodom prijedloga.

*Tjelesna ozljeda***Članak 98.**

Tko drugoga tjelesno ozlijedi ili mu naruši zdravlje, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Članak 102.

(1) Za kazneno djelo tjelesne ozljede (članak 98.) kazneni postupak pokreće se privatnom tužbom.

*Prijetnja***Članak 129.**

„(1) Tko drugome ozbiljno prijeti kakvim zlom da bi ga ustrašio ili uznemirio, kaznit će se novčanom kaznom do sto pedeset dnevnih dohodaka ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

(2) Tko drugome ozbiljno prijeti da će njega....usmriti.....kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

...

(4) Kazneni postupak za kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka pokreće se povodom prijedloga.“

*Mučenje i drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje***Članak 176.**

„Službena ili druga osoba koja djelujući na poticaj ili s izričitim ili prešutnim pristankom službene osobe prouzroči nekoj osobi tjelesnu ili duševnu bol, ili prouzroči teške tjelesne ili duševne patnje da bi od njega ili neke druge osobe dobila obavijest ili priznanje, ili da bi se ta osoba kaznila za kazneno djelo što ga je ona ili neka druga osoba počinila ili za počinjenje kojeg je osumnjičena, ili da bi se ta osoba zastrašila ili da bi se na nju izvršio pritisak, ili zbog bilo kojeg drugog razloga utemeljenog na bilo kojem obliku diskriminacije, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.“

NASILNIČKO PONAŠANJE**Članak 331.**

„Tko radi izživljavanja nasiljem, zlostavljanjem ili osobito drskim ponašanjem na javnom mjestu dovede drugoga u ponižavajući položaj, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.“

26. Mjerodavne odredbe Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 110/1997, 27/1998, 58/1999, 112/1999, 58/2002 i 62/2003) propisuju kako slijedi:

Članak 2.

(1) Kazneni se postupak može pokrenuti i provesti samo na zahtjev ovlaštenog tužitelja....

(2) Za djela za koja se progoni po službenoj dužnosti ovlaštenu tužitelj jest državni odvjetnik, a za djela za koja se progoni po privatnoj tužbi ovlaštenu tužitelj jest privatni tužitelj.

(3) Ako Zakon drukčije ne propisuje, državni odvjetnik je dužan poduzeti kazneni progon ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti i nema zakonskih smetnji za progon te osobe.

(4) Ako državni odvjetnik ustanovi da nema osnova za pokretanje ili provođenje kaznenog postupka, na njegovo mjesto može stupiti oštećenik kao tužitelj uz uvjete određene ovim Zakonom.

Članak 13. obvezuje sud koji vodi kazneni postupak da pouči osobu koja sudjeluje u tom postupku, a koja bi mogla biti u neznanju o tim stvarima, o njenim pravima i o posljedicama propuštanja poduzimanja traženog postupovnog koraka.

Članci 47. do 61. uređuju prava i dužnosti privatnog tužitelja i oštećenog kao tužitelja Zakon o kaznenom postupku razlikuje ove dvije uloge. Privatni tužitelj je oštećeni koji poduzima privatno kazneno gonjenje u odnosu na kaznena djela za koje je takvo kazneno gonjenje izričito propisano Kaznenim zakonom (to su manje teška djela). Oštećeni kao tužitelj preuzima kazneni postupak u odnosu na kaznena djela za koja se goni po službenoj dužnosti kad mjerodavna tijela kaznenog gonjenja iz bilo kojega razloga odluče ne goniti.

Članak 48.

(1) Prijedlog za progon podnosi se državnom odvjetništvu, a privatna tužba nadležnom sudu.

(2) Ako je sam oštećenik podnio kaznenu prijavu....smatra se da je time stavio i prijedlog za progon.

(3) Kad je oštećenik podnio kaznenu prijavu ili prijedlog za progon, a u tijeku postupka se utvrdi da se radi o kaznenom djelu za koje se progoni po privatnoj tužbi, prijava, odnosno prijedlog smatrat će se kao pravodobna privatna tužba ako su podneseni u roku propisanom za privatnu tužbu. Pravodobna privatna tužba smatrat će se kao pravodobno podnesen prijedlog oštećenika ako se u tijeku postupka utvrdi da se radi o kaznenom djelu za koje se progoni po prijedlogu.

Na temelju članka 55., stavka 1. državni odvjetnik je dužan obavijestiti oštećenog u roku od osam dana o odluci da ne poduzima progon i pravu stranke da preuzme postupak, kao i uputiti stranku o koracima koje treba poduzeti.

Članak 60.

“...

(2) Oštećeniku kao tužitelju kad se postupak vodi na njegov zahtjev za kazneno djelo za koje se prema zakonu može izreći kazna zatvora više od tri godine može se, na njegovo traženje, postaviti opunomoćenik ako je to u probitku postupka i ako oštećenik kao tužitelj, prema svome imovnom stanju, ne može podmiriti troškove zastupanja...”

Članak 71.

(1) Privatne tužbe, optužnice i optužni prijedlozi oštećenika kao tužitelja, prijedlozi za progon, pravni lijekovi te druge izjave i priopćenja podnose se pisano ako zakonom nije drukčije propisano.

(2) Podnesci iz stavka 1. ovoga članka moraju biti razumljivi i sadržavati sve što je potrebno da bi se na temelju njih moglo postupiti.

(3) Ako u ovom Zakonu nije drukčije propisano, sud će podnositelja podneska koji je nerazumljiv ili ne sadrži sve što je potrebno da bi se na temelju njega moglo postupati pozvati da podnesak ispravi, odnosno dopuni, a ako on to ne učini u određenom roku, sud će podnesak odbaciti.

(4) U pozivu za ispravak, odnosno dopunu podneska podnositelj će se upozoriti na posljedice propuštanja.

Članak 172.

“(1) Građani trebaju prijaviti kaznena djela za koja se progoni po službenoj dužnosti.

Članak 173.

Prijava se podnosi nadležnome državnom odvjetniku pisano ili usmeno.

...”

Članak 174.

„Državni odvjetnik odbacit će prijavu obrazloženim rješenjem ako iz same prijave proistječe da prijavljeno djelo nije kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti.“

Članak 188. uređuje, *inter alia*, obavezni sadržaj istražnog zahtjeva, i to: identifikaciju osobe protiv koje se zahtijeva provođenje istrage, opis djela iz kojeg proizlaze zakonska obilježja kaznenog djela, zakonski naziv kaznenog djela, okolnosti iz kojih proizlazi osnovanost sumnje i postojeći dokazi.

Članak 205., stavak 1. dozvoljava privatnom tužitelju i oštećeniku kao tužitelju da istražnom sucu nadležnoga suda podnesu zahtjev za kazneni progon i druge podneske.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANAKA 3. i 8. KONVENCIJE

27. Pozivajući se na članke 3. i 8. Konvencije, podnositeljica zahtjeva je prigovorila tome što joj domaće vlasti nisu osigurale odgovarajuću zaštitu od čina nasilja. Sud smatra da ove prigovore u osobitim okolnostima ovoga predmeta treba ispitati na temelju članka 8. Konvencije, koji u dijelu koji je mjerodavan glasi kako slijedi:

„1. Svatko ima pravo na poštovanje svoga privatnog...života....

2. Javna vlast se neće miješati u ostvarivanje tog prava, osim u skladu sa zakonom i ako je u demokratskom društvu nužno radi interesa državne sigurnosti, javnog reda i mira, ili gospodarske dobrobiti zemlje, te radi sprječavanja nereda ili zločina, radi zaštite zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih.“

28. Vlada osporava ovu tvrdnju.

A. Dopuštenost

1. Sukladnost racione materiae

29. Vlada prvo navodi da članak 8. nije primjenjiv u ovome predmetu. Tvrde da je odnos između čina nasilja o kojemu se radi te privatnog i obiteljskog života podnositeljice zahtjeva previše udaljen da bi spadao pod domašaj toga članka, budući da događaj kojemu se prigovara nije stvorio nikakvu trajnu situaciju koja bi imala utjecaja na privatni ili obiteljski život podnositeljice zahtjeva. Po mišljenju Vlade, podnositeljica zahtjeva ne spada niti u jednu ranjivu kategoriju koja zahtjeva posebnu zaštitu. Navodni napad na podnositeljicu zahtjeva nije trajao produljeno vremensko razdoblje i državne vlasti nisu mogle biti svjesne da je podnositeljica zahtjeva bila žrtva nasilja. Nadalje, Vlada tvrdi da činjenice koje je dostavila podnositeljica zahtjeva ne mogu biti prihvaćene kao utvrđene, budući da su domaći sudovi utvrdili da je podnositeljica zahtjeva bila podvrgnuta samo verbalnom nasilju.
30. Za podnositeljicu zahtjeva nema dvojbe da je članak 8. primjenjiv na ovaj predmet. Tvrde kako pripada ranjivoj kategoriji jer je neudata žena u patrijarhalnom okruženju. Naglasila je osobite okolnosti ovoga predmeta: da je bila napadnuta u zgradi u kojoj je živjela, da je u trenutku napada bila sama, dok je napadača bilo nekoliko, da su je gurnuli niz stepenice, što je bilo vrlo opasno; da je jedan od napadača pljunuo na nju, što je pokazalo prezir i mržnju; da je bila udarena i verbalno vrijeđana.
31. Sud mora utvrditi spada li pravo za koje podnositeljica zahtjeva tvrdi da joj pripada u domašaj koncepta „poštivanja“ „privatnog života“ postavljenog u članku 8. Konvencije. Po mišljenju Suda, nema dvojbe da događaji koji su uzrokovali ovaj zahtjev spadaju u sferu privatnog života u smislu članka 8. Konvencije. Uistinu, fizički i moralni integritet pojedinca obuhvaćen je konceptom privatnoga života. Koncept privatnoga života proteže se i na sferu odnosa pojedinaca međusobno. Štoviše, izgleda da nema nikakvog načelnog razloga zašto bi se pojam „privatnog života“ tumačio tako da isključi napade ne nečiji fizički integritet (vidi predmet *X and Y v. the Netherlands*, 26. ožujka 1985., § 23, Series A br. 91). Činjenice predmeta stoga spadaju u domašaj članka 8.

2. Iscrpljivanje domaćih pravnih sredstava

32. Vlada je nadalje zatražila da Sud utvrdi kako je ovaj dio zahtjeva nedopušten zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava. Pozivajući se na odluku Suda u predmetu *Duchonova v. the Czech Republic* ((dec), br. 29858/03, 2. listopada 2006.), tvrde da je podnositeljica zahtjeva mogla podnijeti građansku tužbu za naknadu štete u odnosu na povrede i strah koji je pretrpjela. Nadalje tvrde da je podnositeljica mogla poduzeti privatni kazneni progon protiv napadača.

33. Podnositeljica zahtjeva tvrdi da se (naprijed citirani) predmet *Duchonova* ne može usporediti s ovim predmetom u smislu težine djela o kojima se radi. Nadalje, građanski zahtjev za naknadu štete nije odgovarajuće pravno sredstvo za navodnu povredu. Jedini odgovarajući oblici zadovoljštine u odnosu na bilo koji čin nasilja su kaznenopravne sankcije. Glede kaznenog postupka, tvrdi da je poduzela sve potrebne korake kako bi se napadači kazneno gonili.
34. Sud ponavlja kako pravilo o iscrpljivanju domaćih pravnih sredstava iz članka 35., stavka 1. Konvencije obvezuje podnositelje zahtjeva da prvo upotrijebe pravna sredstva koja su redovno dostupna i dostatna u domaćem pravnom sustavu kako bi im bilo moguće dobiti zadovoljštinu za navodne povrede. Postojanje pravnih sredstava mora biti dovoljno izvjesno, u praksi kao i u teoriji, jer će im u protivnome nedostajati potrebna dostupnost i djelotvornost. Međutim, članak 35., stavak 1. ne traži da se upotrijebe pravna sredstva koja su neodgovarajuća ili nedjelotvorna (vidi također predmete *Aksoy v. Turkey*, 18. prosinca 1996., §§ 51.-52., *Reports of Judgments and Decisions* 1996-VI, i *Barta v. Hungary*, br. 26137/04, § 45, 10. travnja 2007.).
35. Sud prvo primjećuje da iz Vladinih tvrdnji koje se tiču građanske tužbe za naknadu štete nije jasno protiv koga bi takvu tužbu trebalo podnijeti. Glede pozivanja na predmet *Duchonova*, Sud primjećuje da su kaznena djela kojima je prigovorila podnositeljica zahtjeva u tome predmetu bila kleveta i ucjena, te stoga predmet *Duchonova* nije usporediv s ovim predmetom, koji se tiče fizičkog nasilja protiv podnositeljice zahtjeva.
36. Sud nadalje primjećuje da bi podnositeljici bilo vrlo teško uspjeti u svom predmetu u slučaju da je pokrenula građanski postupak protiv navodnih napadača i tražila naknadu štete za pretrpljene povrede, bez da su oni prije toga osuđeni u kaznenom postupku. Međutim, čak i ako pretpostavimo da je podnositeljica mogla dobiti naknadu štete u građanskom postupku, Sud je sklon vjerovati kako djelotvorno odvratanje od napada na fizički integritet osobe traži djelotvorne kaznenopravne mehanizme koji će osigurati odgovarajući zaštitu u tom pogledu (vidi, *mutatis mutandis*, *X and Y v. the Netherlands*, 26. ožujka 1985., § 27, Series A br. 91; *August v. the United Kingdom* (dec.), br. 36505/02, 21. siječnja 2003.; i *M.C. v. Bulgaria*, br. 39272/98, § 50., ECHR 2003-XII).
37. Glede Vladinih tvrdnji koje se odnose na mogućnost privatnog kaznenog progona, Sud primjećuje da se podnositeljica zahtjeva žalila državnom odvjetniku na postupanje prema njoj, kojemu navodi da je bila podvrgnuta. Nadalje, sudu je podnijela istražni zahtjev u svojstvu oštećene kao tužiteljice, u odnosu na svoje napadače. Po mišljenju Suda, ova pravna sredstva mogla su dovesti do identifikacije i kažnjavanja odgovornih. Stoga se mora smatrati da je podnositeljica zahtjeva podnijela bit svojega prigovora na znanje nacionalnim vlastima te da je za svoj prigovor tražila zadovoljštinu kroz nacionalne kanale.
38. Sud prvo nalazi da ovaj dio zahtjeva nije očigledno neosnovan u smislu članka 35., stavka 3. Konvencije. On nadalje nalazi da nije nedopušten po nijednom drugom osnovu. Stoga treba utvrditi da je dopušten.

B. Osnovanost

1. Tvrdnje stranaka

39. Podnositeljica zahtjeva tvrdi da joj nacionalne vlasti nisu osigurale odgovarajuću zaštitu od nasilja koje su joj nanijeli privatni pojedinci. S tim u vezi tvrdi da je

- hrvatsko kazneno pravo nedostatno kad se radi o privatno nanesenom nasilju. Zanimjalo joj je odgovarajuću zaštitu, jer državno odvjetništvo nije samo gonilo napadače, a njeni pokušaji da pokrene postupak po svojoj kaznenoj prijavi ostali su uzaludni. Nadalje tvrdi da je njen istražni zahtjev bio razumljiv i sadržavao sve tražene informacije. Nadležni istražni sudac nije joj dao upute o preciznim navodnim nedostacima njenoga zahtjeva.
40. Glede prekršajnoga postupka, podnositeljica zahtjeva tvrdi da se taj postupak uopće nije ticao fizičkog napada na nju, nego se odnosio samo na verbalno zlostavljanje, i da je bio obustavljen jer je nastupila zastara kaznenog progona. S tim je u vezi istaknula da je zakonski zastarni rok za prekršaje dvije godine, i da je Prekršajni sud u Splitu prvo ročište zakazao za 4. veljače 2005. godine, oko godinu i pol dana nakon što se odvio dotični događaj, zbog čega je nakon kratkog razdoblja nastupila zastara gonjenja.
41. Vlada tvrdi da Konvencija ne jamči pravo pokretanja kaznenog postupka protiv trećih osoba. Tvrde da je u ovome predmetu policija reagirala brzo i podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv napadača. U tom su postupku utvrđene sve mjerodavne činjenice, te je zaključeno kao su tri osobe o kojima se radi samo verbalno zlostavljale podnositeljicu zahtjeva. Dalje tvrde da pozitivne obveze države ne zahtijevaju kazneni progon napadača ili njihovu osudu. Stoga je činjenica da je policija tražila pokretanje prekršajnog postupka dovoljna.
42. Nadležno državno odvjetništvo je zaključilo da je podnositeljica zahtjeva pretrpjela lake tjelesne povrede i da nema potrebe da ono, na svoj poticaj, pokreće kazneni postupak protiv počinitelja. Nadalje, podnositeljica zahtjeva je imala mogućost pokrenuti kazneni postupak kao privatni tužitelj, što ona nije učinila. Umjesto toga je dostavila nerazumljiv istražni zahtjev, za koji je utvrđeno da je nedopušten.
43. Vlada priznaje da je podnositeljica zahtjeva mogla imati poteškoća u pridržavanju strogih formalnih zahtjeva pravila kaznenog postupka. Međutim, ona je mogla zatražiti pravnu pomoć od Hrvatske odvjetničke komore ili državnih vlasti, što ona nije učinila.

2. Ocjena Suda

44. I dok je bitni cilj članka 8. zaštititi pojedinca od arbitrarnih radnji javnih vlasti, uz to mogu postojati i pozitivne obveze kao sastavni dio djelotvornog „poštivanja“ privatnog i obiteljskog života i te obveze mogu značiti donošenje mjera u sferi odnosa pojedinaca međusobno (vidi, *mutatis mutandis*, naprijed citirani predmet *X and Y v. the Netherlands*, §§ 23.-24., i *Mikulić v. Croatia*, br. 53176/99, § 57., ECHR 2002-I i 27).
45. Glede poštivanja privatnoga života, Sud je već u raznim kontekstima presudio da koncept privatnoga života uključuje fizički i psihički integritet osobe. Prema članku 8. država ima dužnost zaštititi fizički i moralni integritet pojedinca od drugih osoba. U tu svrhu država treba u praksi održavati i primjenjivati odgovarajući pravni okvir koji daje zaštitu od čina nasilja od strane privatnih pojedinaca (vidi naprijed citirani predmet *X and Y v. the Netherlands*, §§ 22. i 23.; *Costello-Roberts v. the United Kingdom*, 25. ožujak 1993., § 36., Series A br. 247-C; *D.P. i J.C. v. the United Kingdom*, br. 38719/97, § 118., 10. listopada 2002.; naprijed citirani predmet *M.C. v. Bulgaria*, §§ 150. i 152. i naprijed citirani predmet *Bevacqua and S. v. Bulgaria*, § 65.).
46. Sud ponavlja da njegov zadatak nije zamijeniti nadležne hrvatske vlasti u određivanju najprikladnijih metoda za zaštitu pojedinaca od napada na njihov

- osobni integritet, nego preispitati, na temelju Konvencije, odluke koje su te vlasti donijele u vršenju svoje ovlasti slobode procjene. Sud će stoga ispitati je li Hrvatska, u postupanju s predmetom podnositeljice zahtjeva, prekršila pozitivnu obvezu iz članka 8. Konvencije (vidi *mutatis mutandis*, *Handyside v. the United Kingdom*, 7. prosinca 1976., § 49., Series A br. 24).
47. Što se tiče ovoga predmeta, Sud bilježi kako je podnositeljica zahtjeva navela kako su je tri osobe presrele ispred dotičnoga stana i vikale joj prostote, a jedna od njih ju je nekoliko puta udarila, povukla je za odjeću i kosu i gurnula niz stepenice. Iz medicinske se dokumentacije vidi da je podnositeljica zahtjeva pretrpjela udarce u lakat i trtičnu kost. Sud pridaje važnost činjenici da je do napada došlo u vezi s pokušajem podnositeljice zahtjeva da uđe u stan u odnosu na koji je pribavila odluku suda kojom joj je bilo dozvoljeno ući u posjed stana. Ta je odluka izvršena uz pomoć sudskih službenika samo dan prije dotičnoga događaja. Napadači su joj i zaprijetili da će je ubiti ako se vrati. Sud smatra da čini nasilja, kao ovi koje navodi podnositeljica zahtjeva, traže da države donesu odgovarajuće pozitivne mjere u sferi kaznenopravne zaštite. S tim u vezi naglašava da je Konvencija živući instrument koji treba tumačiti u svjetlu današnjih okolnosti, te da sve viši standard koji se traži u području zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda odgovarajuće i neizbježno traži veću čvrstinu u ocjeni povreda temeljnih vrijednosti demokratskih društava (vidi, *mutatis mutandis*, predmete *Selmouni v. France*, [GC], br. 25803/94, § 101., ECHR 1999-V, i *Mayeka and Mitunga v. Belgium*, br. 13178/03, § 48., ECHR 2006-XI).
48. Glede kaznenopravnih mehanizama koje osigurava hrvatski pravni sustav, Sud bilježi da su čini nasilja od strane privatnih osoba zabranjeni u jednom broju zasebnih odredbi Kaznenog zakona. Sud nadalje primjećuje da hrvatsko kazneno pravo razlikuje kaznena djela koja goni državno odvjetništvo, bilo na svoj poticaj ili po privatnoj prijavi, i kaznena djela za koja kazneni progon vrši privatni tužitelj. Ova se druga kategorija odnosi na lakša kaznena djela. Sud isto tako bilježi da je podnositeljica zahtjeva navela kako čini nasilja počinjeni protiv nje predstavljaju, *inter alia*, kaznena djela nasilničkog ponašanja i prijetnje. Kazneni progon za oba ova djela treba poduzeti državno odvjetništvo, na svoj poticaj u slučaju prvoga djela, a po privatnoj prijavi u slučaju drugoga.
49. Sud nadalje primjećuje da hrvatski pravni sustav također predviđa mogućnost da oštećena nastupi kao tužiteljica. Glede kaznenih djela za koje kazneni progon poduzima državno odvjetništvo, bilo na svoj poticaj ili po privatnoj prijavi, kad državno odvjetništvo odluči ne goniti po bilo kojoj osnovi, oštećeni ima pravo preuzeti kazneni progon u svojstvu oštećenog kao tužitelja. Suprotno tome, privatni kazneni progon od početka poduzima privatni tužitelj. Nadalje, kaznena prijava podnesena pravovremeno u odnosu na kazneno djelo za koje se vrši privatni kazneni progon smatra se privatnim kaznenim progonom (vidi članak 48., stavak 3. Zakona o kaznenom postupku).
50. U specifičnim okolnostima ovoga predmeta, bez zanemarivanja važnosti zaštite od napada na fizički integritet osobe, Sud ne može prihvatiti tvrdnje podnositeljice zahtjeva da bi joj prava iz Konvencije bila osigurana samo ako bi napadače kazneno gonila država i da Konvencija zahtijeva kazneni progon od strane države. S tim u vezi Sud je uvjeren da je u ovome predmetu domaće pravo podnositeljici zahtjeva pružilo mogućost poduzeti kazneni progon svojih napadača, bilo kao privatna tužiteljica, bilo kao oštećena kao tužiteljica, te da Konvencija ne traži kazneni progon od strane države u svim predmetima.

51. Sud će kao slijedeće razmotriti jesu li ili nisu pobijani propisi i prakse, osobito pridržavanje domaćih vlasti mjerodavnih postupovnih pravila, kao i način na koji su kaznenopravni mehanizmi primijenjeni na ovaj predmet, bili neispravni u mjeri da predstavljaju povredu pozitivne obveze tužene države iz članka 8. Konvencije.
52. Sud bilježi da je podnositeljica zahtjeva u svojoj kaznenoj prijavi od 2. listopada 2003. godine podnesenoj Općinskom državnom odvjetništvu u Splitu već dostavila vrlo podroban opis događaja o kojima je riječ, navodeći da je iz njih proizašao jedan broj kaznenih djela. Kad je bila obaviještena da je državno odvjetništvo odlučilo kako neće kazneno goniti na svoj poticaj, podnositeljica zahtjeva je, na temelju mjerodavnih odredbi Zakona o kaznenom postupku, podnijela istražni zahtjev nadležnom istražnom sucu Županijskog suda u Splitu. Glede Vladine tvrdnje da je podnositeljica zahtjeva trebala pokrenuti privatni kazneni progon protiv tri napadača s optužbom nanošenja lake tjelesne povrede, Sud bilježi da je čin nasilja o kojemu se radi mogao biti drugačije kvalificiran prema domaćem kaznenom pravu. U svojoj prvotnoj prijavi, kao i u svom naknadnom istražnom zahtjevu, podnositeljica zahtjeva *inter alia*, navodi da djela protiv nje predstavljaju kaznena djela nasilničkog ponašanja i ozbiljne prijetnje. Ovi su navodi potkrijepljeni detaljnim opisom čina o kojima je riječ, a koji su se sastojali od toga da je bila udarana i gurana od strane tri osobe, koje su joj dovikivale uvrede i prostote i koje su joj prijetile, govoreći da će nestati i da će je se riješiti ako se ikada vrati. Po mišljenju Suda, moguće je da mišljenje podnositeljice zahtjeva da su ti čini išli dalje od kaznenog djela nanošenja lake tjelesne povrede nije izgledalo neosnovano. Stoga je odluka podnositeljice zahtjeva da ne pokreće privatni kazneni progon na temelju optužbi za nanošenje lake tjelesne povrede nego da umjesto toga zatraži istragu protiv svojih napadača na temelju optužbi za nasilničko ponašanje i ozbiljne prijetnje, bila u skladu s pravilima Zakona o kaznenom postupku, koja se odnose na ulogu oštećenog kao tužitelja.
53. Sud primjećuje kao slijedeće da je podnositeljica zahtjeva u svome prvotnome istražnom zahtjevu već jasno rekla da traži istragu, *inter alia*, svojih navoda da su je 6. lipnja 2003. godine napale tri osobe. Navela je imena dotičnih osoba i popis njihovih adresa. Navela je da su čini nasilja protiv nje predstavljali, *inter alia*, kaznena djela prijetnje i nasilničkog ponašanja. Dostavila je mjerodavnu medicinsku dokumentaciju u potporu svojih navoda. Međutim, domaće su vlasti utvrdile da je njen zahtjev nedopušten kao nepotpun, bez da su točno specificirale koji formalni zahtjevi nisu ispunjeni.
54. Možda je istina da podnesak podnositeljice zahtjeva nije strogo slijedio točan oblik koji se traži za zahtjeve koji se predaju državnom odvjetništvu u kaznenom postupku. S tim u vezi Sud primjećuje da podnositeljica zahtjeva u ovome predmetu nije imala pravnog zastupnika. Ona je nezaposlena i očito nema sredstava za pravnog zastupnika o svom trošku. Nadalje, prema mjerodavnim odredbama Zakona o kaznenom postupku (članak 60.) podnositeljica zahtjeva nije imala pravo na pravnu pomoć jer za navodna kaznena djela nije predviđena kazna zatvora preko tri godine.
55. Sud također bilježi da je već postojala policijska prijava tog incidenta, u kojoj su također opisani čini nasilja protiv podnositeljice zahtjeva i da je Općinsko državno odvjetništvo u Splitu također sastavilo izvješće o događaju o kojemu je riječ. Stoga je teško prihvatiti zaključak istražnoga suca Županijskoga suda u Splitu da je istražni zahtjev podnositeljice zahtjeva trebalo odbaciti s osnove što je nerazumljiv i nepotpun. Upravno suprotno, Sud nalazi da je podnositeljica zahtjeva jasno rekla kako traži istragu čina nasilja protiv nje. Pokazala je veliko zanimanje za svoj

- predmet i učinila ozbiljne napore da napadači budu kazneno gonjeni. Njeni su podnesci bili dovoljni kako bi nadležnome istražnome sucu omogućili postupiti po njenome zahtjevu. Sadržavali su sve informacije koje se traže u članku 188., stavku 3. Zakona o kaznenom postupku, i to identifikaciju osobe protiv koje je zahtjev podnesen, opis i pravnu klasifikaciju djela o kojima se radi, okolnosti koje potvrđuju razumnu sumnju da je dotična osoba počinila djelo o kojemu se radi, i postojeće dokaze.
56. Glede tvrdnje Vlade da podnositeljica zahtjeva nije pokrenula privatni kazneni progon, Sud bilježi da je podnositeljica zahtjeva podnijela pravovremenu prijavu Općinskom državnom odvjetništvu u Splitu (vidi stavak 17. ove presude). Dana 11. studenog 2003. godine to je odvjetništvo odlučilo ne otvoriti službenu istragu zbog toga što je čin o kojemu je riječ kvalificiran kao kazneno djelo za koje kazneni progon poduzima privatno žrtva (vidi stavak 18. ove presude). Prema članku 48., stavku 3. Zakona o kaznenom postupku, u takvim je okolnostima prema kaznenoj prijavi podnositeljice zahtjeva trebalo biti postupano kao prema prijedlogu za pokretanje privatnog kaznenog progona (vidi stavak 25. ove presude). Međutim, nadležne su vlasti potpuno zanemarile to pravilo i nisu postupile po kaznenoj prijavi podnositeljice zahtjeva.
57. Gornja analiza prvo pokazuje da su mjerodavne državne vlasti odlučile ne poduzeti kazneni progon navodnih počinitelja čina nasilja protiv podnositeljice zahtjeva. Nadalje, mjerodavne vlasti nisu dozvolile pokušaje podnositeljice zahtjeva da poduzme privatni kazneni progon. Na kraju, glede tvrdnje Vlade da je podnositeljici zahtjeva dana odgovarajuća zaštita u prekršajnom postupku, Sud bilježi da je taj postupak obustavljen zbog zastare, i da je tako okončan bez konačne odluke o krivnji napadača. U svjetlu ovih nalaza, Sud smatra da odluke nacionalnih vlasti u ovome predmetu otkrivaju neučinkovitost i propuštanje djelovanja dijela hrvatskih sudskih vlasti.
58. Po mišljenju Suda, pobijane prakse u okolnostima ovoga predmeta nisu dale odgovarajuću zaštitu podnositeljici zahtjeva protiv napada na njen fizički integritet i iz njih se vidi način na koji su kaznenopravni mehanizmi provedeni u ovome predmetu bili neispravni do mjere da predstavljaju povredu pozitivnih obveza tužene države iz članka 8. Konvencije.
59. U svjetlu toga nalaza, Sud smatra da ne preostaje nikakvo zasebno pitanje koje bi trebalo ispitati na temelju članka 3. Konvencije.

II. NAVODNA POVREDA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE

60. Podnositeljica zahtjeva također prigovara duljini građanskog i ovršnog postupka koji je pokrenula pred Općinskim sudom u Splitu. Poziva se na članak 6, stavak 1. Konvencije, čiji mjerodavni dio koji glasi kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi....svatko ima pravo...da sud...u razumnom roku ispita njegov slučaj.“

61. Vlada osporava tu tvrdnju.

A. Dopuštenost

62. Sud na početku bilježi da je podnositeljica zahtjeva prigovorila duljini postupka o kojemu je riječ, prvo Ustavnome sudu zbog duljine građanskog postupka, a onda

- Županijskome sudu u Splitu zbog duljine ovršnoga postupka. I dok je ovaj prvi odbio prigovor podnositeljice zahtjeva, drugi je 31. ožujka 2008. godine prihvatio njen prigovor te joj dosudio 5.000 HRK kao naknadu te naložio Općinskom sudu u Splitu da završi ovršni postupak u roku od šest mjeseci. U svjetlu ovih nalaza postavlja se pitanje može li se podnositeljica zahtjeva još uvijek smatrati žrtvom navodne povrede.
63. Sud prvo bilježi da je Županijski sud u Splitu ispitivao duljinu samo ovršnoga postupka. U to je vrijeme ovršni postupak trajao pet godina na dvije razine nadležnosti. Naknada koju je dosudio Županijski sud ne odgovara onome što bi Sud vjerojatno dosudio na temelju članka 41. Konvencije u odnosu na isto razdoblje. Stoga se ona ne može smatrati odgovarajućom u okolnostima predmeta (za načela utvrđena u sudskoj praksi Suda vidi predmete *Cocchiarella v. Italy* [GC], br. 64886/01, §§ 65.-107., ECHR 2006-V, i *Scordino v. Italy (br. 1)* [GC], br. 36813/97, §§ 178.-213., ECHR 2006-V). U takvim okolnostima podnositeljica zahtjeva nije izgubila svoj status žrtve u smislu članka 34. Konvencije.
64. Glede naprijed navedenih činjenica, Sud smatra da ovaj prigovor nije očigledno neosnovan u smislu članka 35., stavka 3. Konvencije. Isto tako bilježi da nije nedopušten po bilo kojoj drugoj osnovi. Stoga treba utvrditi da je dopušten.

B. Osnovanost

65. Podnositeljica zahtjeva tvrdi da je duljina postupka koji je počeo u kolovozu 1999. godine bila prekomjerna. Tvrdi da se građanski i ovršni postupak treba smatrati jednom cjelinom.
66. Vlada tvrdi da su to bila dva odvojena postupka: građanski postupak, koji je završio u ožujku 2003. godine i ovršni postupak, koji je započeo u svibnju 2003. godine. Po mišljenju Vlade Sud treba ispitati samo duljinu ovoga drugoga postupka. Priznaju da podnositeljica zahtjeva nije pridonijela duljini toga postupka i da on nije bio složen. Međutim, mjerodavne vlasti su pokazale dužnu revnost i poštivale zahtjev razumnoga roka.
67. Sud ponavlja da se razumnost duljine postupka mora ocijeniti u svjetlu okolnosti predmeta i pozivom na slijedeće kriterije: složenost predmeta, ponašanje podnositeljice zahtjeva i mjerodavnih vlasti kao i važnost onoga što se za podnositeljicu zahtjeva dovodi u pitanje u sporu (vidi, između mnogo drugih pravnih izvora, predmet *Frydlender v. France* [GC], br. 30979/96, stavak 43., ECHR 2000-VII).
68. Sud smatra da je razdoblje koje treba razmotriti u počelo 2. kolovoza 1999. godine, kad je podnositeljica zahtjeva podnijela svoju građansku tužbu Općinskom sudu u Splitu. Bilježi da je građanski postupak završio 7. ožujka 2003. godine. Sud nadalje bilježi da je podnositeljica zahtjeva 31. ožujka 2003. godine zatražila rješenje o ovrsi od Općinskog suda u Splitu. S tim u vezi Sud ponavlja kako se ovrha presude koju je donio bilo koji sud treba smatrati sastavim dijelom „suđenja“ u svrhu članka 6. (vidi predmete *Hornsby v. Greece*, 19. ožujak 1997., § 40., *Reports* 1997-II, i *Plazonić v. Croatia*, br. 26455/04, § 47., 6. ožujak 2008.). Stoga ne može biti prihvaćena tvrdnja Vlade da su to bila dva različita postupka.
69. Postupak je završio 8. siječnja 2008. godine. Tako je ukupno trajao osam godina, pet mjeseci i šest dana. I građanski i ovršni postupak ispitani su na dvije razine nadležnosti. Glede građanskog postupka, Sud prvo bilježi da je prema mjerodavnom nacionalnom pravu postupak zbog smetanja posjeda hitne naravi. Usprkos tome nacionalnim je sudovima trebalo više od tri godine i sedam mjeseci

da dovrše predmet. S tim u vezi Sud naglašava tvrdnju Vlade da sama podnositeljica nije uopće pridonijela duljini toga postupka. Sud nadalje bilježi da je ovršni postupak trajao pedeset sedam mjeseci. Čak je i Županijski sud u Splitu priznao da je duljina ovršnoga postupka bila prekomjerna.

70. Ispitavši sav materijal koji mu je podnesen, Sud nalazi da je u ovome predmetu duljina postupka bila prekomjerna i da nije ispunila zahtjev „razumnoga roka“. U svjetlu gornjih razmatranja, Sud zaključuje da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije.

III. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

71. Članak 41. Konvencije predviđa

"Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci."

A. Šteta

72. Podnositeljica zahtjeva potražuje 30.000 eura (EUR) na ime nematerijalne štete.
73. Vlada smatra da je zahtjev podnositeljice zahtjeva za pravičnom naknadom neosnovan i prekomjeran.
74. S obzirom na sve okolnosti ovoga predmeta, Sud prihvaća da je podnositeljica zahtjeva pretrpjela nematerijalnu štetu koja se ne može naknaditi samo utvrđenjem povrede. Presuđujući na pravičnoj osnovi, Sud podnositeljici zahtjeva dosuđuje 3.000 EUR na ime nematerijalne štete, uz sav porez koji bi mu mogao biti zaračunat.

B. Troškovi i izdaci

75. Podnositeljica zahtjeva također potražuje 19.300 HRK za pravno zastupanje pred Sudom i 745,95 HRK na ime ostalih troškova i izdataka nastalih pred Sudom.
76. Vlada nije dala nikakve primjedbe.
77. Sud smatra da iznos koji se traži nije prekomjeran u svjetlu naravi spora, osobito s obzirom na složenost predmeta. Stoga smatra da troškove i izdatke podnositeljice zahtjeva treba u cijelosti naknaditi te joj tako dosuđuje 2.820 EUR manje 850 EUR već primljenih kao pravna pomoć od Vijeća Europe, uz sve poreze koji bi joj mogli biti zaračunati.

C. Zatezna kamata

78. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *proglašava* ostatak zahtjeva dopuštenim;
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 8. Konvencije;

3. *presuđuje* da nema potrebe ispitati prigovor na temelju članka 3. Konvencije;

4. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije;

5. *presuđuje*

(a) da tužena država treba podnositeljici zahtjeva, u roku od tri mjeseca od dana kad presuda postane konačnom u skladu s člankom 44. stavkom 2. Konvencije, isplatiti slijedeće iznose koje treba pretvoriti u nacionalnu valutu tužene države prema tečaju važećem na dan namirenja:

(i) 3.000 EUR (tri tisuće eura) na ime nematerijalne štete, uz sve poreze koji bi mogli biti zaračunati podnositeljici zahtjeva;

(ii) 2.820 EUR (dvije tisuće osamstodvadeset eura) na ime troškova i izdataka, manje 850 EUR (osamsto pedeset eura) uz sve poreze koji bi mogli biti zaračunati podnositeljici zahtjeva;

(b) da se od proteka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na naprijed navedeni iznos plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećana za tri postotna boda;

5. *odbija* ostatak zahtjeva podnositeljice zahtjeva za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 5. ožujka 2009. godine u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Søren Nielsen

Christos Rozakis

Tajnik

Predsjednik

U skladu sa člankom 45., stavkom 2. Konvencije i Pravilom 74., stavkom 2. Poslovnika Suda, ovoj je presudi priklopljeno suglasno mišljenje suca Speilmanna.

SUGLASNO MIŠLJENJE SUCA SPIELMANNA

1. Ne mogu se složiti s obrazloženjem izraženim u stavku 50. presude da

„u specifičnim okolnostima ovoga predmeta, bez zanemarivanja važnosti zaštite od napada na fizički integritet osobe, Sud ne može prihvatiti tvrdnje podnositeljice zahtjeva da bi joj prava iz Konvencije bila osigurana samo ako bi napadače kazneno gonila država i da Konvencija zahtjeva kazneni progon od strane države. S tim u vezi Sud je uvjeren da je u ovome predmetu domaće pravo podnositeljici zahtjeva pružilo mogućnost poduzeti kazneni progon svojih napadača, bilo kao privatna tužiteljica, ili kao oštećena kao tužiteljica, te da Konvencija ne traži kazneni progon uz pomoć države u svim predmetima.“

2. Napad tri pojedinca u ovome predmetu državne su vlasti obradile na temelju problematičnog „prekršajnog postupka“.

3. Treba, međutim, podsjetiti da je u svom iskazu podnositeljica zahtjeva izjavila kako slijedi (vidi stavak 13 presude):

“[Podnositeljica zahtjeva] je izjavila da je oko 8 sati navečer bila verbalno i fizički napadnuta od strane tri pojedinca kad je pokušala ući u stan...Napadači su je povukli za kosu, ruke i odjeću i bacili je niz stepenice s prvoga kata. Također su je uvrijedili vičući prostote...Nadalje izjavljuje da su joj zaprijetili da će je ubiti ako se vrati.

...

Na Sandrinoj desnoj ruci bile su vidljive modrice i kontuzije, a košulja joj je straga bila poderana. Nakon razgovora je zatražila medicinsku pomoć.

...”

4. Njeni teški navodi sažeti su i u stavku 47. presude:

„Što se tiče ovoga predmeta, Sud bilježi kako je podnositeljica zahtjeva navela da su je tri osobe presrele ispred dotičnoga stana i vikale joj prostote, a jedna od njih ju je nekoliko puta udarila, povukla je za odjeću i kosu i gurnula niz stepenice. Iz medicinske se dokumentacije vidi da je podnositeljica zahtjeva pretrpjela udarce u lakat i trtičnu kost. Sud pridaje važnost činjenici da je do napada došlo u vezi s pokušajem podnositeljice zahtjeva da uđe u stan u odnosu na koji je pribavila odluku suda kojom joj je dozvoljeno ući u posjed stana. Ta je odluka ovršena uz pomoć sudskih službenika samo dan prije dotičnoga događaja. Napadači su joj i zaprijetili da će je ubiti ako se vrati.“

5. U kontekstu osobitih okolnosti predmeta, ne razumijem kako je sud mogao odbiti tvrdnje podnositeljice zahtjeva da su njena prava iz Konvencije mogla biti osigurana samo da je država kazneno gonila napadače. Uistinu, neprihvatljivo ponašanje tri osobe uključilo je ne samo verbalne napade, uključujući i prijetnje smrću, nego i vrlo ozbiljne napade na fizički integritet podnositeljice zahtjeva, kako je to dokazano medicinskom dokumentacijom. Stoga, po mome mišljenju, pozitivne obveze države na temelju Konvencije traže kazneni progon od strane države, kao djelotvoran i snažan odgovor na navodne napade.